

Darija Žilić
PLEŠI, MODESTY

Darija Žilić
Pleši, Modesty

Copyright © Darija Žilić, XXXXXX, 2010.

Ilustracija na naslovnici
XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Urednik
Kruno Lokotar

ALGORITAM

Zagreb, studeni 2010.
prvo izdanje

SADRŽAJ

Pleši, Modesty, pleši.....	11
Nakon blagdana.....	12
Budućnost je svijetla!.....	13
U riječkoj luci.....	14
Dah.....	15
Početak.....	16
Brod luđaka.....	17
Tko si?.....	18
Koliko još.....	19
Spora duša.....	20
Snoviđenje.....	21
Pred spavanje.....	22
Kad ti budem putovala.....	23
Dnevna tuširanja.....	24
Glas dobiva tijelo.....	25
Mediteran, čežnja.....	26

Dubina.....	27
Zašto si se prepala?	28
Gola i svezana.....	29
Budite spremni!.....	30
Povratna karta	31
Davanje.....	32
Postojiš	33
Strawberry.....	34
Dnevni bazeni.....	35
Ulegnuta polja.....	37
Kao Emily.....	38
Ovnovi	39
U parku	40
Rijeka again.....	41
Odgode.....	42
Jabučni čovjek.....	43
Nemoj me voditi na ručak.....	45
Abeceda ljubavi.....	46
Praznina	47

Za Dorothy W.....	48
Gornji grad.....	49
Krstarenje.....	50
Rođendan.....	51
Zima na otoku.....	52
Žega.....	53
Moderne madame Bovary.....	54
Južni gradovi.....	55
Zaborav.....	56
Kartezijanizam.....	57
Škare.....	58
Umnoženo vrijeme.....	59
Kad sam te se odrekla.....	60
Neki životi.....	61
Ljetna terasa.....	62
Vrijeme svetosti.....	63

Ako neće biti plesa, u revoluciju ne dolazim.
EMMA GOLDMAN

PLEŠI, MODESTY, PLEŠI

Pleši, Modesty, pleši,
iza tebe su godine ružičastog logora
duge, osamljene šetnje preko rubova grada
i tisuće ljeta prepunih knjiga po krevetima.

Na jedrenje ponesi samo šalicu čaja
dalekozor i sredstvo koje briše
svako suvišno sjećanje na putu.

U sjenci agave koja raste na brodu
u dugim noćima na otvorenom, oslušuj
kako gube se zvukovi svijeta.

Našla si ljubav svog života
i ima li veće sreće, nego kad spusti se mišlju
na tebe u bilo koje doba dana, a nitko ga ne vidi!

NAKON BLAGDANA

Kako prija mi juha od kelja i cvjetače,
nakon mesnog obroka u poganskim
danima koji su na izmaku.

Vjernici opet mogu pušiti na cesti,
djeca opet smiju jesti čokoladu,
pjevači smiju pjevati ustaške i sve se
opet vratilo “na staro”.

Što je to odricanje o kojem se priča?
Kakve nam to kazne pripremaju tijelu?
Samo uskrate veselja, isprazni životi,
ukosnice bez kose i sitna ushićenja.

Tvoje je tijelo dostojno božjeg pogleda,
a misli, koje vrludaju mi glavom,
već su se razmahale i pretvaraju nas
u male krastavce.

BUDUĆNOST JE SVIJETLA!

Mislim od danas do sutra.
Na papiru zapis o tunjevini,
na zaslonu računala
slika cvijeta u vodi.

Budućnost je svijetla, rekla je
slavna atletičarka i dodala –
treba živjeti ovaj tren, a tek
onda misliti.

U RIJEČKOJ LUCI

I, što si mislila? Da je more, samo po sebi, ljekovito? Da će te omamiti? Nisi primijetila da njegov miris gutaju austrougarski svodovi i da su već odavno nestali zvukovi *Parafa*. Riječani raskopčavaju košulje, kao da žele potrčati u more, kao da se nemaju gdje sakriti.

Ne rade *mallovi* ni butici, ostaju samo klupe u luci. Rastegni se na jednoj od njih, skini džemper koji je još prepun snijega. Zamisli da sad agava cvjeta, da trčiš za loptom, nudiš starce čokoladom. Ako uspiješ, padat će naranče s Hvara. Vidi, s broda već dolaze sanduci puni slijepih putnika.

Navečer, na Sušaku, dok budeš pjevala i čitala, onako prikriveno, pričaj o svemu. Spomeni i tijelo i ljubav i muškarca čovjeku s pivom, smiješnoj umjetnici, dugokosom aktivistu. Što si mislila? Nisam ništa mislila.

DAH

Udahni i pusti neka sjenke inja i gomolja
prospu se i rastvore tvoje unutrašnje vrtove
A srce, koje godinama je skupljalo gorčinu,
neka se odmori pod blagim dodirom
nečije smirene ruke.

POČETAK

Uzaludni junaci stoje na ruševinama,
pokazuju utočišta,

u bivšoj tvornici performans života,
u starom kinu predavanja o revoluciji,
u učionici plenumi, na cesti prosvjedi.

Svijet uvijek ima svoj početak:
slabo vidljivo mjesto prezrene emocije.

BROD LUĐAKA

U polumraku prolaze sjene na platnu dok mnoga udobna sjedala ostaju netaknuta i prazna. Nitko ne želi gledati film o šutnji i holokaustu, o bolesnim ljudima koji plutaju na lađi, slikaju cvjetice po bijelim papirima i ostavljeni, jedni drugima pričaju o još jednom danu u logoru.

A gradovi? Oni su sanduci puni olova. Državama ne treba tepati, one su osvetile svoje zemlje i ostavile pločnike za zbunjene dječake i bolesnike.

Šutke, nakon projekcije, smetena, hodam gradom koji se pretvara u brod luđaka i nestaje u rijeci.

TKO SI?

Kud god da krenem, pratiš me. Ti si kao duh iz viktorijanskih romana koji pleše u daljini i još uvijek traži drugu polovicu.

Kad počnem kuhati kavu ujutro, obgrliš me i baciš na netom pospremljeni krevet i onda, kao da si gledao Zeusa na Ledi, obljubljuješ me.

I dok hodam ulicom, očekujem tvoj napad. Iznenada, u tramvaju, pred mnoštvom ljudi jezikom mi prelaziš po licu, ali nitko ne vidi.

U ponoć, nakon kratkog sna, otvaram prozor i opet dolaziš, nasrtljiv i mračan, i brzo si na meni. Pritišćeš me i gaziš, i miluješ.

Da je netko ušao odmah nakon tvog odlaska, vidio bi veliki plamen koji raste nasred sobe i onda nestaje.

KOLIKO JOŠ

Zatvorila sam vrata da nitko ne vidi
perje, krzno, kožu koji otpadaju mi s tijela.
Gušenje među knjigama svih dobi,
spavanje na kauču koji se nikad nije savio,
i čuvanje cvijeta koji je, unatoč svemu,
procvao.

Koliko grešaka u ormarima sivim, haljina
koje se kopčaju do grla i bijelih košulja
za svaku priliku. Koliko ulja i krema
od kojih je koža ostala premlada!

Koliko svega nepotrebnog i antikvarnog,
koliko priča o tuđim životima i starih zastava,
karata koje izviruju i zovu na kraj svijeta.
Prozor je zamračen zavjesom, ostalo je malo
vremena, tek jedno popodne za veliki val.

SPORA DUŠA

Književnost je tek utvara i utjeha za spore duše koje zaboravile su brzo trčati i nabaviti osobnog bankara.

Skoro sam se prepala kad si se skinuo. Meni je knjiga o holokaustu bliža od tijela golog muškarca.

Trebala bih živjeti na otoku, gdje radni dan se razlikuje od neradnog samo po tri bicikla više na ulici.

SNOVIĐENJE

U Ulcinju more nije slano. Dimi se i miriše pečeno meso.
Oble kuće, kratki zavoji, pokrивene žene i vehabija na uglu.
Odakle ova slika u pretoplom zagrebačkom danu?

Upozorenje starcima: Smrt vrebа na bazenu!
Štandovi su puni jagoda i orhideja na samrti!

Dotiče li te stvarnost? Nestaje li snaga s odrezanom
kosom? Je li se razlilo more s reklamnih plakata?
U Koreji se gradi nova raketa, u Kini se šuti o revoluciji.

Nema središta svijeta.
Zemlja je usvojeno dijete pop pjevačice.

PRED SPAVANJE

Pred spavanje, moj plišani medvjed
šalje pozdrave prijatelju u susjednu zemlju.
Umjetnice su opet gole i same,
a laptopi, ispod plahti, nose ljubav
u čistom elektroničkom obliku.

Hajde, oprosti mi, zanesena sam od svih
imena koja si mi dao. Oko kreveta nisu ruže,
već ljuske od jaja. Aparati su užareni, a
bojler će, znam to, eksplodirati.

KAD TI BUDEM PUTOVALA

Kad ti budem putovala, valjda neće opet
sjesti do mene neka pr agentica i pričati mi
zaneseno kako je čaša napola puna,
i kako su u Floridi kopno i more na istoj razini.

Nadam se da neću susresti čovjeka koji
skriva svoje porijeklo, i uporno tvrdi da zna
tko su Hrvati, a tko Srbi,
i da mi se neće udvarati sredovječni radnik
iz Ljubljane koji vraća se obitelji, domu.

Kad ti budem putovala, htjela bih biti
sama u praznom kupeu i stavljati sjenila
za probu, da mi oči budu *smokey eyes*,
kako bi nam haustori, znajući šta ih čeka,
otvorili svoja vrata i vlažne utrobe.

DNEVNA TUŠIRANJA

Tuširanje u podne, mlaz mlake vode preko prepona i slika grada u običnoj kapljici vode.

Tko nosi pročišćenje, zaborav, utjehu?
Palimo svijeće i čekamo da marš protutnji.

U gradovima kopanje kanala ima veću važnost od nježnog pogleda na ulici.

Hajde, utrljaj mirisni sapun u poderanu kožu i potjeraj moljce lavandom.

Naši životi su kao oprane mačke uzdignute dlake, uvijek spremni na obranu.

GLAS DOBIVA TIJELO

Zapisi su se razlili po stropu –
doći ću, neću doći,
slika apaurina
i crtež jednog rasprsnuća.

Hajde, prebriši ljetno ludilo,
strah je nacrtao tisuće slika i
rukom si bezbroj puta prelazio
preko kvrgavih riječi – mrzim te!

Glas dobiva tijelo i miluje lice.
Nagovori me, zaveži i baci psima,
baš onima koji negdje uzalud
čekaju srce, da im se baci.

MEDITERAN, ČEŽNJA

Treba samo uzeti periskop i pogledati dno. Morske trave leluju, spljoštene ribe klize, olupine galije čekaju da budu otkrivene.

Gdje se sakrilo blago?
Otvorimo kartu svijeta i zavirimo
u puteve kave, riže i kruha.

U izvrnutim morima riječi su pravilno
posložene i ptice imaju snažnije pokrete.
Oponašat ćemo drevne mornare i otkrivati
nove puteve u pustinji Mediterana.

DUBINA

Med od jele i kava na korzu, ostalo
je malo vremena. Polijećemo uskoro.

Samo još da udahnem i ispratim
pticu. Ne kaplju riječi više, o ne.

Tko je izdubio tijelo?
Tko je stegnuo ruke oko vrata?

Vraćam se s galebom u utrobi
i s raketom. Gdje će prsnuti?

Na kraju dana čitam: pjesnik je
napustio sestru, rodio djecu i umro.

ZAŠTO SI SE PREPALA?

Hej, Modesty, zašto si se prepala draga?
Tebi više nitko ne može ništa, zato bez straha
rasprostri svoje grudi na umjetnom jezeru
i munjama gađaj lažne astronaute.

Dok grickaš kruh sa sezamom, namazan
paštetom od tuna, sledi usput pogledom
tog tipa koji satima ispija kavu i pobožno
tumači propovijedi kardinala.

Lijep je praznični dan, hajd s licem
okupanim u vodi punoj cvijeća, budi Judita
i odrubi glavu onom tko je ravno iz pakla
došao da sudi i oduzme ti pravo.

Budi prava heroina, plesom zavedi ljude
na borbu floretom. I nek počne predigra
i pokret iz praznog, proljetnog
karnevala.

GOLA I SVEZANA

Modesty, popij malo željeza i tabletu za smirenje.
Japanese actor dolazi uskoro i moraš biti
gola i svezana na krevetu od čelika.

Tvoj stil je nepodnošljiv, draga.
Naručuješ danima jagode i šampanjce,
otkazuješ susret točno dvije minute prije.

Krive su mjesečeve mijene, veliki Drugi
ili efekt zrcala. Srećom, dolazi taj tip s
bičem, moderni flagelant.

Svojim *macho* mačem rastrgati će ti haljinu,
odvezati te i otjerati duhove katoličanstva.
Slike svetaca okrenut će ka zidu.

BUDITE SPREMNI!

Dragi putnici, sa čašama prirodnog soka u ruci,
produžite dalje, na male grčke otoke ili u Anadoliju.
Ako ostanete, postanite borci za brisanje straha,
a ne tek turisti koji ostaju uspavani deset dana.

(Gradom trče štakori iz prastarih peći,
u rijekama plivaju ribe, svaka u sebi nosi granatu)

Budite spremni! U novim kozmičkim odijelima
nitko vam ništa ne može, niti ptice podbuhle
od minskih zračenja, čak niti povrće izraslo na
zemlji u kojoj gnjile kosti nedavnih dezertera.

I kad pomislite da je svaki vaš napor uzaludan,
sjetite se da svaki osmijeh na putevima kaosa,
ipak dođe na mjesta koja nikad, čak niti u ludim
snovima, niste mogli ni zamisliti.

POVRATNA KARTA

Hej draga, hoćeš li pobjeći? Pa tek si kupila povratnu kartu. Što ćeš reći službenici dok joj budeš vraćala taj komad papira?

Da si se prehladila? Da si imala smrt u obitelji? Neku neodložnu sjednicu? Možeš reći bilo što, ali neće ti vjerovati.

Predobro ona poznaje čežnju na kolodvorima, promišljanja u zadnji čas, sva ta pocupkivanja.

Reći će ti naizgled službeno: samo vi zadržite kartu, tamo voze vlakovi u svim terminima. I ti ćeš upravo tad odlučiti.

DAVANJE

Vijesti s koncerta rock heroine,
fotografije mrtvih dupina,
kratku snimku nemira,
poneki zapis s uzglavlja...
i mogla bih još nabrajati
što ti sve ostavljam.

Nekad ti donosim sumnju,
nekad ti otkrivam karte,
nekad crtam utopiju,
nekad te probadam mačem
i bacam na tlo.

A onda, od dijela tebe
koji je preživio, rađam
Ozirisu i našem
uzimanju i davanju
nema kraja.
Mit o ljubavi i smrti,
danse macabre,
život jedan, jedini.

POSTOJIŠ

Na klupi na kojoj sjediš piše: postojiš.
Javljaš mi to s čuđenjem i ponavljaš opet,
jednom, pa dvaput. Tog dana prije mnogo
godina, ljudi su nadmoćno stali na Mjesec
i tvoj poklič ravan je njihovom.

Zamišljam kako prelaziš rukom po tim
slovima i kako zagušen neboderima
uspijevaš dohvatiti smisao: dovoljno je
biti tu. Koje olakšanje i koji zanos!
Zašto ne bi pokrenuo Svijet i zašto ne bi
stvorio grad u trenu?

U legendama dalekih Asteka puževi su
istjerani u Svemir i tamo svako malo
gutaju Mjesec na kojem ostaju pjege.
Danas je pomrčina sunca. Rado bih
gledala u puža i pustila oči da sagore.
Spoznaja time ništa ne bi izgubila.

Postojim, postojiš.

STRAWBERRY

Zamišljam da si kupio jagode i krenuo kući.
Žuriš i jedva dotičeš tlo. Netko te iz auta
promatra. Velika jagoda ispala ti je iz vrećice.

(Usred grada samo cvijeće u žardinjerama
i zahrđala sidra)

Prilaziš zgradi, zastaješ u hladnom haustoru.
Prije ulaska u stan misliš na ženu koja
u tvojim snovima dobiva oblik velike
jagode.

DNEVNI BAZENI

Neću više odlaziti na gradske bazene.
Taman kad zaplivam, dođem do ruba
i udarim u njega glavom. Roniti je
posve uzalud, jer samo je jedno dno,
i kaže sve na prvi pogled.

U tim bazenima kupaju se starice.
Bojim se da će im se raspasti koža,
da će odnekud doplutati kakav leš,
izgubljen nakon obdukcije.

Djeca se igraju loptom i čini se
da svaki čas mogu nestati,
da ih mogu progutati odvodne cijevi,
a ti ih ne možeš spasiti.

Sve je to prividna geometrijska
ugoda, sva ta zadatost:
odjeća uredno pospremljena
u ormarima, dremljivi spasitelj,
trening vaterpolista
i sjajna numera plesačice na vodi.

Tu su i prepuni trbusi zagrebačkih
umirovljenika i uplašene djevojčice
koje odmah oblače sandale,
u strahu od gljivica i sjemena.

Suludi školski programi
kažu da djeca mogu zanijeti u vodi.

ULEGNUTA POLJA

Polje kraj kojeg prolazim ulegnuto je.
Na njemu je noću
možda spavalo krdo bizona
i ostavilo gnijezdo za umorne jahače.

U podne, kad sunce zažari, kosci
u njemu vide deve, more i mjesec.
Ulegnuto polje postaje krater,
Mjesto na kojem oslijepljeni ljudi
traže ostatke svemira.

KAO EMILY

Da mogu, živjela bih kao Emily,
među pticama i pčelama u vrtu,
na stolici kraj vinove loze.
Ne bih se micala odatle i bio bi to
sasvim dovoljan prostor za mene.

Pila bih vodu, jela prežganu juhu
i nosila uvijek istu sivu haljinu.
Okupljala bih drugove da u rano
popodne, ispod bora, zborimo
o jezerskim pjesnicima.

U ranim večerima slušala bih
zvukove ćuka i tjerala raširenih
ruku svrake koje zauzimaju tuđa
gnijezda. Da mogu, živjela bih
kao Emily, ispod hrasta i čekala
smrt s licem sretne djevojčice.

OVNOVI

U dvorani, među spravama, znojna i
s ručnikom na vratu, legla je na malu
strunjaču raširenih nogu. Okretala se,
uzdisala i nikom ništa nije bilo čudno.

Da su svi ti mladići sa snažnim mišićima
i žene s ravnim trbusima imali pristup toj
stvarnosti, vidjeli bi kako je netko lomi,
prevrće, ljubi...

Među svim tim metalnim oblicima i
suviše čvrstim tijelima, bili su kao nijeme
životinje na proplanku, kao ovnovi koji se,
bez straha, zabadaju jedno u drugo.

U PARKU

Grliš drvo staro tek godinu
i još nisi prihvatio
praznine bez znakova.
Psi koji godinama lutaju
gradom, nisu još otkrili
bijelo mjesto bez tragova.

Ako čuješ: volim te – noge
će već nekako krenuti i
lice će ti se osmjehnuti.
U parku nema parova,
na jednom kraju su oni,
na drugom one i tko ih
sad može povezati?

RIJEKA AGAIN

Sutra ću opet mirisati more na istoj riječkoj rivi,
u haljini s košarom punom grudi.

U isušenom oceanu skrilo se krilo aviona,
na svježim padinama kosturi penjača bez sreće.

Tijelo jasno kaže: utopiti se možeš i na ulici,
kad nisi ničija opsesija.

ODGODE

Izađi van, u gradove s tisuću središta i
izgubi se tamo gdje cupkaju djevojke
na štiklama, gdje mravi već izjeli su ulicu.

Odgode treba rješavati šokom – biti
priklešten reklamnim panoom ili
postati potrošni artikl u kolicima
jedne prosječne obitelji.

Čistina, samo ona je važna.
I ritualno spaljivanje kišnog mantila.

JABUČNI ČOVJEK

U ponoć o čemu uopće govoriti.
Slike zapisa odjednom
su skliske
i pune sunčanih pjega.

Čujem, kaplje voda kraj tebe i uzdah.
Jabuke se kotrljaju po tvome stolu
gutaš ih kao davni sakupljači
plodova.

Nazvala sam te jabučnim čovjekom.
Evo te, od vode i kore
grizem te sočno.
Gledaj kakvo je vrijeme,
mjeri ga jabuka.

Kad postane trula,
opet ćeš postati gruda mesa
i stajati na tlu, tko zna koliko.

Izrodili smo voćnjak i sad ga
samo treba obrati,
prije nego padne kiša ili tuča.

Snježni ljudi ostave tragove u snijegu
ali nitko ih nikad nije vidio.
Zašto mislimo
da su bijeli i veliki?
Znamo samo da su usamljeni.

Jabučni čovječe,
nestvaran si kao Jeti.
Imam te i nemam.

NEMOJ ME VODITI NA RUČAK

Nemoj me voditi na ručak. Što ako na jelovniku bude riba? Njene kosti taložit će se u grlu i padati dolje svaki put kad čizmicom smeđe boje predem tvojim koljenima, ispod stola.

Nemoj me voditi na ručak, jer tko će izdržati predjelo od srdele, glavno jelo od prstaca, šnitu voćnog kolača i još jednu kavu prije polaska. Tko će podnijeti nužnu odmjerenu pokreta, sav taj pribor i prigušene riječi o putovanjima koja se neće dogoditi?

Ne, nemoj me voditi na ručak, naručimo samo – ti rakiju, ja kavu, i krenimo odmah, pješke do rijeke da ondje, na mjestu gdje nema ljudi, pričamo mašući rukama, onako kao što labudovi mašu krilima, nakon ribljeg objeda.

ABECEDA LJUBAVI

Svaki dan krećemo od početka. Ujutru ti moram crtati usta, mrvicama pokazati put do kuće, obnavljati iznova slovo po slovo.

Zabavlja me to. Učim te kao analfabeta. (Jezik spremno rasipa se, pokazuje svoje šumsko porijeklo).

Kad predvečer ponavljamo ljubavne fraze, obavljamo čin vjenčanja koje ne pamtimo.

PRAZNINA

Pitaš se: kad bi praznina imala tijelo životinje kakva bi bila? U pepeljari je stotinu opušaka i terasa je puna sasušenog cvijeća i pravo je vrijeme da misliš o tome.

Odgovor si već davno izrekao: onda kad smo oplakali dijete, kad smo postali nepriznati građani daleke zemlje, kad smo završili romane i priče. Sve to znaš i sad samo čekaš.

Večer je. Na terasi ptice traže malo vode, kaktusi se ne predaju, a ti sjediš i sjediš i čekaš da praznina kliještima rastvori te kao najmekše tkivo.

I odjednom više neće biti razlike. Bit ćeš i ptica i terasa, i rukama ćeš snažno tražiti granicu između sebe i svijeta.

Podsjeti se svega i samo se smiri. Neko vrijeme budi posuda iz koje su izlili mlijeko, budi širok prostor bez sadržaja, samo drži vrata otvorena. Sve će proći...

ZA DOROTHY W.

Dorothy W, u mračnom jezeru leže tvoji dnevници, kao mali otoci isplivaju nekad. Zapisi o zelenoj boji, čaju, šećeru i šumi iznova me začude.

(Hoj, zapjevam i ja odu romantizmu, i *sej helou* bardu koji ljubuje s Kublaj kanom)

U dugim noćima susrećem vraga koji me prati i zavodi kao curu iz pasturale. Jedro tijelo blijedi, i krpam komade mesa koji padaju, dok se ljubim.

(Na svježim vratovima zaspali su naši muškarci, a otoci su puni zmija i djece bez ruku)

Dorothy, zavidim ti na blagosti koju posve krivo dopisuješ Prirodi.

GORNJI GRAD

Na Markovom trgu veliko uskršnje jaje.
Na obližnjoj tržnici ljudi kupuju crijeva
životinja, da ih, za blagdan, ispune
kruhom, mesom, slaninom i lukom.

Pored mene prolaze ljudi s košarama
punim svježih rotkvica. Zastaju pred
Kamenitim vratima, da zapale svijeću
na mjestu gdje vosak se prelijeva

i gdje jarko svjetlo sija usred dana.

KRSTARENJE

Brod krstari rijekom kroz sredinu grada.
Stolovi su puni voća, svira lagana muzika i blagi
povjetarac mrsi kose gostiju.

Pogled ti zastaje na galebu koji jede ostatke kolača,
na zgradama u daljini, na vodi, prljavoj i slatkoj,
u kojoj, čini ti se, nema riba.

Na brodu netko reže lubenicu i njen sok prelijeva
se po rubu stola. Skupljaš sjemenke i bacaš ih
u vodu. Kako su izgledali brodovi s gubavcima?

Kao nakupine pokvarenog mesa? Na maloj
fotografiji koja ostaje u aparatu lebdi tvoje lice
kao dokaz da si tog popodneva bio tu.

ROĐENDAN

U čaši je sok od brusnice s malo votke
i jedna dugačka noć. Rođendan rock
klasika je običan američki *sunset*,
malo kiča za umorne ruke.

Izađi na ulicu i legni na asfalt
prekriženih ruku. Uvijek se može
birati – sobe s velikim ušima
ili cesta za novi početak

ZIMA NA OTOKU

Senku Karuzi

Kad zime dođu na otoke s velikih trajekata
spuštaju se žene iz Smedereva i Bačke Palanke.
One imaju kapute od ovčje vune i lijepo pjevaju.
Usamljeni otočki muškarci pozivaju ih u svoje
kuće, daju im malo sira, kruha i sipine juhe.
Ujutro, dok još nisu zazvonila zvona s romaničke
crkve, svi zajedno kreću u malim čamcima,
na pučinu.

Eh, da vam je čuti kako pevaju te žene koje prvi
put su vidjele more! Njihove su pjesme prave
kozmogonije, kao da pjesmom kazuju gdje je
sunce, gdje su polje i nebo, a gdje more. Miješaju
se jezici i ribe same uskaču u čamce, pa se opet,
bljeskajući, bacaju dolje?

Ribari s košuljama posve mokrim, ne boje se vjetra.
Ne mogu im ništa bure. Njihove su samačke ruke
obgrlile topla ženska tijela. Iz njihovih srca iscurile
su snovite, crnokose more.

ŽEGA

Asfalt kao potpaljena šuma, mlaz vode kao
more koje nedostaje, laptop samo ploča koju
možeš odmah baciti, bez grižnje savjesti.

Kroz rolete prodire poneka zraka svjetlosti
i sasjekne cvijet u vazi, čašu na stolu.
Kockice leda kotrljaju se po tepisima.

Gutam slanu ribu iz staklenke.
Polijski sat uskoro istječe i mogućnost
da ostanem ljudsko biće, sasvim je izvjesna.

MODERNE MADAME BOVARY

Moderne madame Bovary sjede na stolicama od trske. Tresu vrećicama šećera i viču: vode, vode, nama je loše! U zraku je pritisak, kiša, sunce, magla.

Jučer je pala vlada, ali one ne govore o tome. Podigle su noge na klupe. Maramicama brišu čelo i ponekad pogledaju u fontanu i u muškarce u lanenim hlačama.

One samo traže: vode, vode, vode. Osluškuju vlastita tijela, plamen koji gori iznutra, jači od plamena svijeće na stolu.

I čini im se da će upravo nasred *malla*, pokraj svih tih opuštenih ljudi i svih tih dućana s robom na popustu, izgorjeti prije nego što dođe konobar i donese im još jedan šećer. I još malo vode.

JUŽNI GRADOVI

U južnim gradovima satovi na kolodvorima ne rade, na sobe u hotelima čeka se po dvadeset minuta – strpite se, sad će, kud vam se žuri? Kad najzad uđete u sobu, bacate torbu na plahtu i trčite van na kavu i rakiju. I onda hodate glavnom cestom: krzno, tepisi, kolači, suveniri. Dragulji – tko ih kupuje?

U južnim gradovima djevojke su obučene po posljednjoj modi, a u kafićima – ništa ne daju “na veresiju”. Izvana dobro podrezane živice i skupi automobili, haustori puni grafita, na zidovima plakati turbo diva. Možda tek poneka garaža za rijetke probe ljutih i gnjevnih.

U južnim gradovima vrijeme stoji kao pregorjelo jelo davnih menzi. U praznim tvorničkim halama igraju se psi i djeca. Ponekad kraj njih prođu izgubljeni putnici. I svuda kao da čujem: strpite se, sad će, kud vam se žuri?

ZABORAV

Treba pažljivo s riječima, ali nije li kasno?
Već sam ih rasula okolo i sad one kvrgave i one
nježne leže jedne pored drugih, nepovezane.

U čajniku ostali su listovi jasmina, u mreži
zapleli se moruzgve i lešinari, i pijesak nije
još ispran u situ punom zlata.

Zaboravi, kao što obrisi Atlantide sad su izvan
sjećanja. Neka rijetki dodir ruke otpuhne procijepe
boli i ostatke soli na bedrima.

KARTEZIJANIZAM

Prerano smo otpisali kartezijanizam.
Duh i tijelo odvojeni su posve jasno.

Ujutro vidim šavove koji ih labavo
povezuju. Trenuci susreta mogu se
dogoditi onda kada operem kosu, koja
odmah klizi prema podu od težine.

U tom međuprostoru spajaju se
nebeske vlasi i nastaje zijev.

U prorezu usne ili na pregibu koljena
mjesto su razmimoilaženja, gdje
opipavam bilo i materiju koja
lebdí u zraku.

Tada na trenutak ugledam sklad koji
nestaje čim krenem niz ulicu.

ŠKARE

Mogla bih prihvatiti poziv i završiti
danas u nečijem krevetu. Ipak, ostajem
u papučama i u flanelskoj pidžami.

Slušam kako mačka ganja kosa
i znam da će ptica pobijediti.

Tijelo putuje samo onda kad noge
rastvaraju se same od sebe, a glava je,
okrenuta otraga.

Noge se šire, kao vrtne škare, i nitko
ih, osim tebe, ne može spojiti.

UMNOŽENO VRIJEME

Dvadeset dana sabijeno u sekundu
rasprsnulo se i sad gledamo kako se
vraća dvostruko umnoženo vrijeme.

Ako ne pobjegnemo iz vrtnog bazena,
progutat će nas stari bršljan i ismijati patuljci
koji mjere vrijeme, pažljivo kao trgovci.

KAD SAM TE SE ODREKLA

Kad sam te se odrekla
pustila sam iz sebe
pištav glas
nalik kriku ćuka
koji plaši u ljetnoj noći.

Legla sam na krevet
da otpustim valove vrućine
koji su me preplavili
pustila ruke da
u zraku stvaraju zagrljaje
i odlaze kao plahi baloni.

Pustila sam lice
da se smiješi bez razloga,
trbuh da se grči
usne da ljube
preveliki jastuk.

Kad sam te se odrekla,
bio je topao praznični dan.
Stol je bio prepun hrane,
noge su se spuštale,
od čežnje i srama.

NEKI ŽIVOTI

U stripovima junaci nikad
ne umiru. Svjetovi koje stvaraju
nestaju u trenu.

Dodirnuo si me
na izlasku iz sobe u kojoj smo
proveli neke živote.

Svoju osjetljivost pretvaram
u prednost i po danu sve više
nalikujem ljudima.

LJETNA TERASA

Na ljetnoj terasi mačak donosi
malog šišmiša, drži ga tren u
ustima, a onda ga pušta.
Odlazi zatim u sobu, na drugom
kraju stana i na posve zamračenom
mjestu legne i spava.

Posljednji su dani ljeta, škure se
uskoro zatvaraju i na prostranom
stolu više neće biti šalica kave
i posuda puna voća.

Vrijeme se ubrzava sve više, kaže on.
Hvata zadnju zraku i gleda u rublje
na krevetu. Čuje se više zvukova – telefon,
mobitel, zvono na vratima, u isto vrijeme.
Izaberi, odgovori, zanemari, previdi.

Mačak nije u vremenu, kaže i izgubi
tad posljednji oslonac. Ostaju tek
ograda na balkonu i vrata koja jasno
kažu gdje počinje nečije vlasništvo.
Je li to dovoljno?, pitaju.

VRIJEME SVETOSTI

Vrijeme svetosti je prošlo.
Riječi su postale stvari
i leže na cesti kao kamenje.
Meka krila kao odbačeni
rekviziti lepršaju u zraku.

Prizivam uznesenje.
Proslave u bijelim krevetima
izvještene su na plahtama.
Svi letovi otkazani,
sva stabla srušena.

Muškarcima otvorenih usta
bacam svoje tijelo
okupano bademovim uljem.

Nakladnik
ALGORITAM d.o.o.
Zagreb, Harambašićeva 19

Za nakladnika
glavni urednik
Neven Antičević

Korektura
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Grafički urednik
Davor Horvat

Obrada i prijelom
Algoritam DTP

Tisak
Zagraf ZT

Naklada
XXXXXX primjeraka

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem
XXXXXX

ISBN 978-953-316-XXXXXX